

APSTIPRINĀTS
Ar Valsts tiesu ekspertīžu biroja vadītāja
28.06.2019. rīkojumu Nr.1.-2.1/313

Valsts tiesu ekspertīžu
birojs

2018. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga 2019

Saturs

1. Pamatinformācija.....	3
1.1. Juridiskais statuss	3
1.2. Funkcijas un darbības virzieni	3
1.3. Budžeta programmas	4
1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi	4
2. Finanšu resursi un darbības rezultāti	4
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	4
2.2. Darbības rezultāti un to izpildes analīze.....	6
2.2.1. Objektīvas, tiesiskas un zinātniski pamatotas ekspertīzes.....	6
2.2.2. Mācību metodiskais darbs ar klientiem	9
2.2.3. Prezentācijas un zinātniskās publikācijas	9
2.2.4. Dalība Eiropas Tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijā un ekspertu darba grupās	10
2.2.5. Dalība Baltijas valstu tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijā.....	11
2.2.6. Starptautiskā sadarbība CEPOL ietvaros.....	11
2.2.7. Dalība starptautiskos projektos.....	11
2.2.8. Darbības plānošanas dokumentu izstrāde.....	12
2.3. Maksas pakalpojumi	12
2.4. Kvalitātes vadības sistēmas uzturēšana un pilnveidošana	13
2.5. Klientu aptauja.....	13
3. Personāls.....	14
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	15
5. Plānotie pasākumi 2019. gadā	16

1. Pamatinformācija

1.1. Juridiskais statuss

Valsts tiesu ekspertīžu birojs (turpmāk — birojs) ir Tieslietu ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Biroja mērķis ir nodrošināt objektīvu, tiesisku un zinātniski pamatotu tiesu ekspertīzi (turpmāk – ekspertīzi) tiesas (tiesneša), prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu uzdevumā.

Biroja darbības mandātu un kompetenci nosaka Ministru kabineta 2004. gada 14.septembra noteikumi Nr. 793 „Valsts tiesu ekspertīžu biroja nolikums”, Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 835 "Noteikumi par tiesu ekspertīžu iestāžu sarakstu un tiesu ekspertu specialitāšu klasifikatoru".

1.2. Funkcijas un darbības virzieni

Atbilstoši nolikumam birojs:

- veic ekspertīzes kriminālprocesa, civilprocesa un administratīvā procesa ietvaros;
- veic ekspertīzes pēc juridisko un fizisko personu pieprasījuma;
- veic konsultatīvi metodisko darbu jautājumos par zinātniski tehnisko līdzekļu lietošanu lietisko pierādījumu izņemšanā, nostiprināšanā un glabāšanā, kā arī uz ekspertīzi sūtāmo materiālu sagatavošanā un noformēšanā.

Funkciju izpildes nodrošināšanai birojs:

- izstrādā un ievieš tiesu ekspertu (turpmāk – ekspertu) darbā jaunas pētījumu metodes un tehniskos līdzekļus, pamatojoties uz zinātnes sasniegumiem un ekspertīžu prakses apkopojumiem;
- izstrādā informatīvos un metodiskos materiālus;
- veic mācību metodisko un informatīvo darbu ar tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem;
- veic zinātniski praktiskos pētījumus dažādos ekspertīžu veidos.

Atbilstoši savai kompetencei birojs:

- sagatavo valsts investīciju un starptautisku programmu projektu pieteikumus, kā arī sekmē investīciju programmu īstenošanu;
- sniedz Tieslietu ministrijai priekšlikumus normatīvo aktu izstrādē;
- sadarbojas ar starptautiskajām organizācijām un citu valstu tiesu ekspertīžu iestādēm, organizē starptautiskas apspriedes un konferences ekspertīžu jautājumos un piedalās to darbā;
- pieprasa un saņem biroja darbam nepieciešamo informāciju no citām valstīm saskaņā ar starpvalstu līgumiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumiem Nr. 835 "Noteikumi par tiesu ekspertīžu iestāžu sarakstu un tiesu ekspertu specialitāšu klasifikatoru" birojs ir vienīgā ekspertīžu iestāde valstī, kas nodrošina augsnes izpēti, augu valsts objektu izpēti, ceļu satiksmes negadījumu izpēti, krāsu un polimēru materiālu un pārklājumu izpēti, rakstīta teksta lingvistisko izpēti, reljefo identifikācijas zīmju izpēti, stikla, keramikas un to izstrādājumu izpēti. Birojs nodrošina arī daktiloskopisko ekspertīzi, t.i. daktiloskopisko identifikāciju un papillārlīniju pēdu vizualizēšanu, dokumentu tehnisko izpēti, dokumentu

materiālu izpēti, informācijas tehnoloģiju izpēti, metālu un sakausējumu izpēti, naftas produktu un viegli uzliesmojošo šķidrumu izpēti, šķiedru materiālu un dzīvnieku matu izpēti, šāviena pēdu ķīmisko izpēti, rokraksta un paraksta izpēti, homoskopisko pēdu izpēti, mehanoskopisko pēdu izpēti.

1.3. Budžeta programmas

Biroja darbība 2018. gadā finansēta no valsts pamatbudžeta 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana”, 70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” un no programmas 70.21.00 „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)”.

1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi

Galvenie uzdevumi pārskata gadā bija:

1. apliecināt biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas efektivitāti, uzturot biroja akreditāciju un biroja kompetences atzīšanu akreditācijas sfērā ietvertajās ekspertīžu jomās;
2. paplašināt ekspertu kompetenci, ekspertiem iegūstot tiesu eksperta sertifikātu papildu specialitātē, kā arī atkārtoti iegūstot sertifikātu atbilstošajā specialitātē, kam 2018. gadā beidzas sertifikāta derīguma termiņš, lai nodrošinātu kvalitatīvu un savlaicīgu ekspertīzi;
2. piedalīties Eiropas tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijas (turpmāk – ENFSI) ekspertu darba grupu sanāsmēs, kas saistītas ar biroja kompetencē esošajām tiesu ekspertīžu specialitātēm;
3. piedalīties ENFSI un citās ekspertu prasmes pārbaudēs;
4. organizēt Baltijas ekspertu pieredzes apmaiņas semināru Rīgā par bioloģisko un ķīmisko objektu izpēti;
5. veikt pētījumus VTEB ekspertīžu jomās;
6. turpināt lekciju darbu un praktiskās nodarbības izmeklēšanas, prokuratūras un tiesu darbiniekiem, organizējot 7 seminārus;
7. turpināt sadarbību ar citu valstu tiesu ekspertīžu iestādēm Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības iestāžu apmācības aģentūras (turpmāk – CEPOL) apmaiņas programmas ietvaros;
8. īstenot Eiropas Savienības līdzfinansētu projektu “VTEB kapacitātes celšana dokumentu izpētes jomā”;
9. turpināt dalību Eiropas sadarbības programmas zinātnes un tehnoloģiju jomā (COST) projekta "Pierādījumu multimodāla attēlveidošana kā tiesu ekspertīzes instruments" īstenošanā;
10. turpināt dalību ENFSI monopolprogrammas projektu īstenošanā:
 - 10.1. "Vienota datu platforma dažādu datubāzu un izpētes projektu informācijas savietošanai dokumentu izpētes jomā" N5 aktivitāte;
 - 10.2. "Virzība uz Eiropas tiesu ekspertīžu telpas izveidi" (STEFAs) aktivitātes G1, G5 un G9;
 - 10.3. Ugunsgrēku un eksploziju izraisīto materiālu izpētes ekspertu darba grupas projekts "Eiropas degošo šķidrumu datu bāzes (IL Database) veidošana";
11. izstrādāt biroja stratēģiju 2019.-2021. gadam.

2. Finanšu resursi un darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Biroja kopējais plānotais budžets pārskata gadā bija 1 905 023 *euro*, t.sk. programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” 1 113 679 *euro*, programmas 70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” līdzekļiem 761 611 *euro* un no programmas 70.21.00 „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)” līdzekļiem 29 733 *euro*.

Kopējais finansējuma izlietojums 2018. gadā un tā salīdzinājums ar 2017. gadu atspoguļots 1. tabulā.

1.tabula

Valsts pamatbudžeta izpildes kopsavilkums (*euro*)

Finansiālie rādītāji	2017. gadā (faktiskā izpilde)	2018. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	1 351 821	1 905 023	1 932 246
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 296 619	1 569 087	1 569 086
1.2.maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	37 102	24 651	54 051
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	18 100	311 285	309 109
2.Izdevumi (kopā)	1 359 088	1 921 620	1 919 399
2.1.uzturēšanas izdevumi	1 100 955	1 105 120	1 102 944
2.1.1.kārtējie izdevumi	1 097 205	1 072 574	1 072 574
<i>t.sk. atlīdzība</i>	903 121	916 488	916 488
2.1.4.kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	3 750	2 813	2 813
2.1.5.uzturēšanas izdevumu transferti	0	29 733	27 557
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	258 133	816 500	816 455

Pamatbudžeta programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” finansējums un tā izlietojums atspoguļots 2. tabulā.

2.tabula

Pamatbudžeta programmas
03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” finansējums un tā izlietojums (*euro*)

Finansiālie rādītāji	2017. gadā (faktiskā izpilde)	2018. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	1 254 269	1 113 679	1 143 079
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 217 167	1 089 028	1 089 028
1.2.maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	37 102	24 651	54 051
2.Izdevumi (kopā)	1 243 863	1 130 276	1 130 232
2.1.uzturēšanas izdevumi	1 029 701	1 075 387	1 075 387
2.1.1.kārtējie izdevumi	1 025 951	1 072 574	1 072 574
<i>t.sk. atlīdzība</i>	876 980	916 488	916 488
2.1.4.kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	3 750	2 813	2 813
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	214 162	54 889	54 845

Pamatbudžeta programmas 70.10.00 „Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” finansējums un tā izlietojums redzams 3.tabulā.

3.tabula

Pamatbudžeta programmas
70.10.00 „Eiropas Savienības politiku instrumentu un
pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu
un pasākumu īstenošana” finansējums un tā izlietojums (euro)

Finansiālie rādītāji	2017. gadā (faktiskā izpilde)	2018. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	67 690	761 611	761 610
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	49 590	480 059	480 058
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	18 100	281 552	281 552
2.Izdevumi (kopā)	85 363	761 611	761 610
2.1.uzturēšanas izdevumi	63 873	0	0
2.1.1.kārtējie izdevumi	63 873	0	0
<i>t.sk. atlīdzība</i>	26 141	0	0
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	21 490	761 611	761 610

Pamatbudžeta programmas 70.21.00 „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)” finansējums un tā izlietojums redzams 4.tabulā.

4.tabula

Pamatbudžeta programmas
70.21.00 „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas
Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)”
finansējums un tā izlietojums (euro)

Finansiālie rādītāji	2017. gadā (faktiskā izpilde)	2018. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	0	29 733	27 557
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	0	29 733	27 557
<i>t.sk. ārvalstu finanšu palīdzība atmaksām valsts pamatbudžetam</i>	0	29 733	27 557
2.Izdevumi (kopā)	0	29 733	27 557
2.1.5.uzturēšanas izdevumu transferti	0	29 733	27 557
<i>7500 Atmaksa valsts budžetā par veiktajiem uzturēšanas izdevumiem</i>	0	29 733	27 557

2.2. Darbības rezultāti un to izpildes analīze

2.2.1. Objektīvas, tiesiskas un zinātniski pamatotas ekspertīzes

Pārskata gadā birojā veikto ekspertīžu kopskaits (tai skaitā neizpildītās no 2017. gada) ir 1792, kas salīdzinājumā ar 2017. gadu ir par 6 ekspertīzēm jeb 0,3 % mazāk. Ekspertīžu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu palielinājies metāla un sakausējumu izpētes, pirkstu pēdu vizualizācijas, trasoloģijas un informācijas tehnoloģiju izpētes jomā. Ekspertīžu skaits

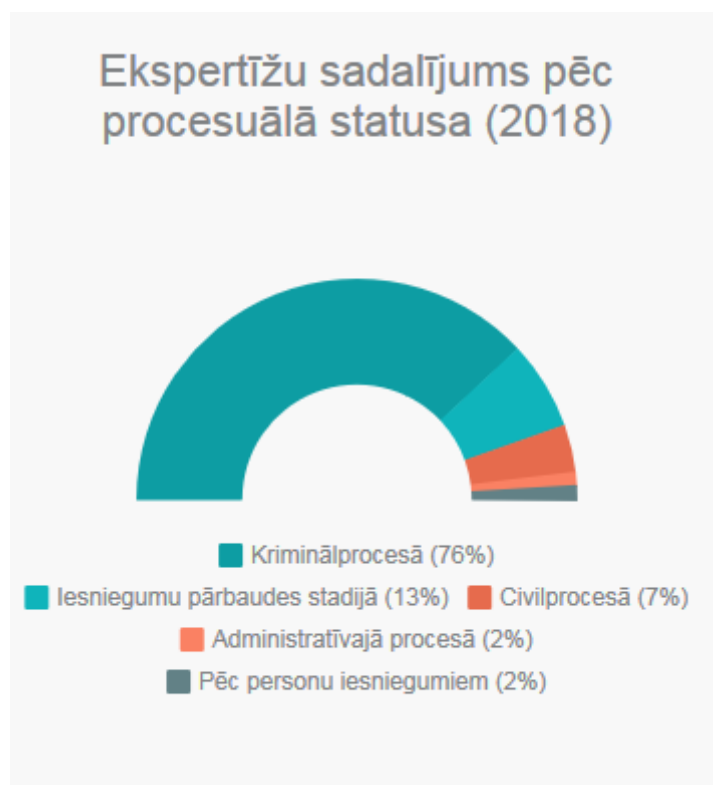
samazinājies stikla izpētes, daktiloskopiskās identifikācijas, datu nesēju apskau, rokraksta izpētes, dokumentu rekvizītu izpētes un autotehnisko ekspertīžu jomā. Pārskata gadā biroja veikto ekspertīžu skaits un sadalījums pa jomām ir apkopots 5.tabulā.

5.tabula

2018.gadā veiktās ekspertīzes

Nr.p.k.	Ekspertīžu specialitāte	Ekspertīžu skaits	
		2017. gadā	2018. gadā
1.	Augsnes izpēte	4	2
2.	Ceļu satiksmes negadījumu izpēte	603	560
3.	Šķiedru un dzīvnieku matu izpēte	20	16
4.	Augu valsts objektu izpēte	58	66
5.	Daktiloskopiskā identifikācija	69	55
6.	Papillārlīniju pēdu vizualizēšana	87	120
7.	Dokumentu tehniskā izpēte	79	68
8.	Reljefo identifikācijas zīmju izpēte	110	122
9.	Informācijas tehnoloģiju izpēte	50	60
		45 datu nesēju apskates	37 datu nesēju apskates
10.	Ķīmiskā ekspertīze	20	23
11.	Dokumentu materiālu izpēte	9	9
12.	Krāsu un polimēru materiālu un pārklājumu izpēte	194	184
13.	Metālu un sakausējumu izpēte	15	27
14.	Naftas produktu un viegli uzliesmojošo šķidrumu izpēte	22	18
15.	Stikla, keramikas un to izstrādājumu izpēte	37	21
16.	Šāviena pēdu ķīmiskā izpēte	22	22
17.	Rakstīta teksta lingvistiskā izpēte	1	5
18.	Rokraksta un paraksta izpēte	252	225
19.	Trasoloģiskā izpēte	101	149
	Kopā gadā	1798	1792

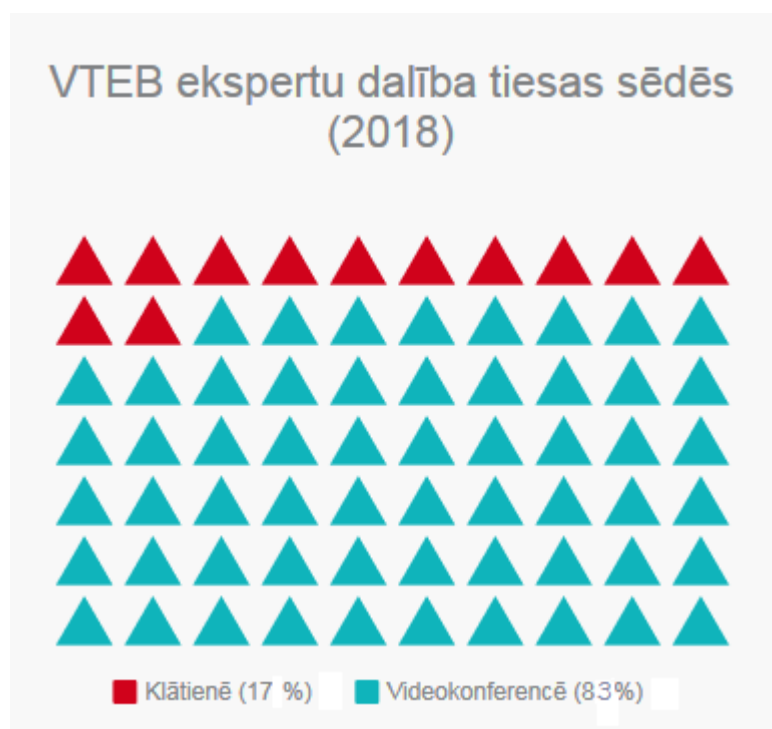
Veikto ekspertīžu sadalījums pēc procesuālā statusa redzams 1. attēlā. Lielākā daļa no ekspertīzēm 2017. gadā ir noteiktas kriminālprocesā (76 %) vai iesniegumu pārbaudes stadijā (13 %). civilprocesā ir noteiktas 7 %, bet administratīvajā procesā tikai 2 % no kopējā ekspertīžu skaita. Ekspertīzes, pamatojoties uz personu iesniegumiem, veido aptuveni 2 % no kopējā ekspertīžu skaita.

Vidējais ekspertīžu veikšanas ilgums pārskata gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu ir saglabājies iepriekšējā gada līmenī - 34 dienas.

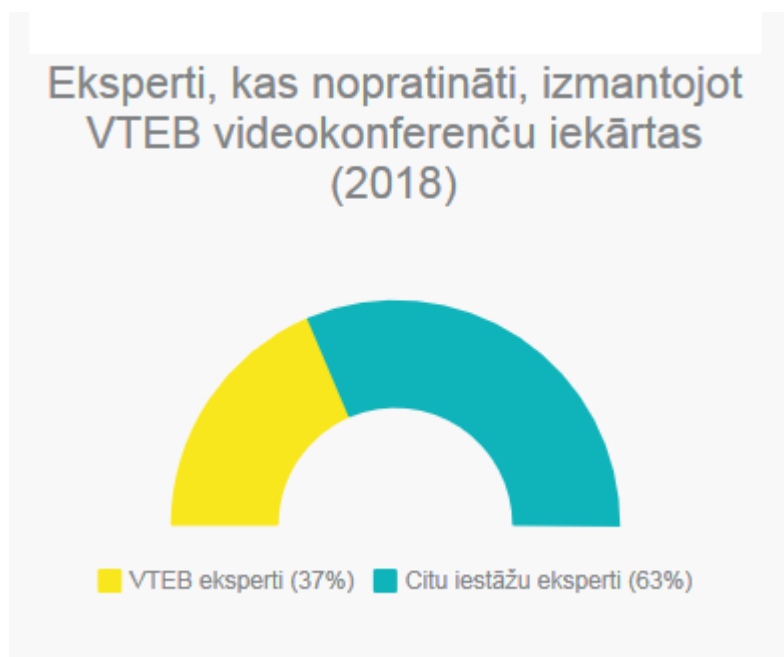
Birojā turpinās iepriekšējo gadu prakse, kad eksperta atzinumu pārbauda otrs jeb „ēnu” eksperts, šādi nodrošinot eksperta atzinuma augstāku kvalitāti un rezultātu objektivitāti.

Biroja eksperti 2018. gadā 70 reizes piedalījušies tiesas sēdēs, no kurām 58 notikušas videokonferences režīmā.

Pārskata gadā birojs pavisam nodrošinājis 208 videokonferenču norisi, no kurām 150 notikušas ar citu iestāžu ekspertu dalību (skat. 3. attēlu).

3.attēls

2.2.2. Mācību metodiskais darbs ar klientiem

Lai paaugstinātu izmeklēšanas, prokuratūras un tiesu iestāžu darbinieku kompetenci ekspertīžu jautājumos, pārskata periodā turpināts darbs ar klientiem - organizēti praktiskie semināri un lekcijas Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes darbiniekiem, Valsts policijas Ekonomisko noziegumu un Organizētās noziedzības apkarošanas pārvaldes darbiniekiem, semināri Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu un muitas policijas un Nacionālo bruņoto spēku militārās policijas darbiniekiem, lekcijas Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Gulbenes, Alūksnes, Madonas, Valkas, Limbažu un Valmieras iecirkņu amatpersonām par ekspertīžu iespējām, materiālu sagatavošanu ekspertīzēm un aktuāliem jautājumiem ķīmiskajās ekspertīzēs. Latvijas un ārvalstu tiesneši un prokurori iepazīstināti ar biroja kompetencē esošajām ekspertīžu jomām, praktiski demonstrējot izpētes iespējas.

Biroja mājaslapā ievietota un regulāri atjaunināta informācija par aktuālajiem ekspertīžu izpildes termiņiem, kā arī ir pieejami biroja ekspertu izstrādātie ieteikumi ekspertīzes materiālu sagatavošanai.

2.2.3. Prezentācijas un zinātniskās publikācijas

Biroja darbinieki snieguši prezentācijas un ziņojumus ekspertīžu jautājumiem veltītās konferencēs un semināros, kā arī sagatavojuši publikācijas:

- prezentāciju “*Collaborative Exercise 2017 Basic Forensic Botany – plant identification*»” un “*APST 2018 Information*”, Augu, dzīvnieku un augsnes pēdu ekspertu darba grupas sanāksmē Pontuāzā, Francijā;
- prezentāciju „*How to maintain competence in an area with few cases*” Šķiedru un matu ekspertu darba grupas sanāksmē Cīrihē, Šveicē;
- prezentāciju „*The formation of light organic substances in fire debris samples containing a significant amount of soil*” Ugunsgrēku un eksploziju ekspertu darba grupas sanāksmē Tallinā, Igaunijā;
- prezentāciju „*Collaborative exercises CE 17, CE 18*” Rokrakstu ekspertu darba grupas Vadības komitejas sanāksmē Berlīnē, Vācijā.

- prezentācijas „*Handwriting examination in SFSB*” un “*Dating in handwriting examination*” Baltijas valstu un Ziemeļvalstu rokrakstu ekspertu konferencē NORDIC Tallinā, Igaunijā;
- prezentāciju „*Dating in handwriting examination*” Rokrakstu ekspertu seminārā Viļņā, Lietuvā;
- prezentācijas „*Forensic Expertise in Latvia. State Forensic Science Bureau of Latvia (SFSB)*”, “*Benchmarking. Data collection & problems*” un „*State Forensic Science Bureau of Latvia*” STEFA projekta G1 aktivitātes sanāksmēs Linčepingā, Zviedrijā, Dublinā, Īrijā un Stokholmā, Zviedrijā;
- prezentāciju “Eksperta liecība videokonferencē” konferencē “Eksperta atzinuma loma tiesvedībā”, kas tika organizēta ESF projekta “Justīcija attīstībai” (Nr.3.4.1.0/16/I/001) ietvaros Rīgā;
- prezentāciju “*From case to small project*” 2. Baltijas ekspertu pieredzes apmaiņas seminārā par bioloģisko un ķīmisko objektu izpēti Rīgā;
- prezentāciju “*Monopoly Project 2014 – N5*” ENFSI vadītāju sanāksmē Budapeštā, Ungārijā un ENFSI 2016.gada monopolprogrammas projekta “Ceļā uz vienotu Eiropas tiesu ekspertīžu telpu” noslēguma sanāksmē Hāgā, Nīderlandē;
- prezentāciju par Baltijas tiesu ekspertu reģistru E-likumu (e-tiesiskuma) darba grupas sanāksmē Briselē, Beļģijā;
- publikāciju “*Miniature diamond-anvil cells for FTIR microspectroscopy of small quantities of biosamples*” žurnālā *Analyst*, 2018, 143, 3595.

2.2.4. Dalība ENFSI un tiesu ekspertu darba grupās

Birojs ir ENFSI biedrs kopš 1997. gada. Biroja eksperti kā pilntiesīgi biedri piedalās ENFSI Kvalitātes un kompetences koordinēšanas darba grupā, vienpadsmit ekspertu darba grupās. Biroja eksperti darbojas arī četru ENFSI ekspertu darba grupu vadības komitejās:

- rokrakstu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- šķiedru un matu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- dokumentu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- dzīvnieku, augu un augsnes pēdu ekspertu darba grupas Vadības komitejā.

Pārskata gadā biroja eksperti piedalījās četrās ENFSI ekspertu darba grupu vadības komiteju sanāksmēs un 10 ENFSI ekspertu darba grupu sanāksmēs – dokumentu, informācijas tehnoloģiju izpētes, digitālo attēlu, šķiedru un matu, krāsu un stikla, ugunsgrēku un eksploziju izraisīto materiālu, dzīvnieku, augu un augsnes pēdu, šāviena pēdu, trasoloģijas, ceļu satiksmes negadījumu izpētes, kā arī Kvalitātes un kompetences koordinēšanas darba grupas sanāksmē.

Dalība ENFSI birojam dod iespēju kopīgi ar citu dalībvalstu tiesu ekspertīžu iestādēm risināt aktuālas problēmas, izmantot datu bāzes un iegūt informāciju par jaunākajiem sasniegumiem un attīstības tendencēm ekspertīzes jomā. Ekspertiem ir iespēja piedalīties dažādu specialitāšu ekspertu darba grupās un kopējos projektos ekspertīzes jomā, izmantot starptautiskos fondus, kā arī nepieciešamības gadījumā sadarboties lietisko pierādījumu (pēdu, objektu) padziļinātā izpētē. Tāpat ENFSI dod iespēju nodrošināt darbiniekiem pieredzes apmaiņu un kvalifikācijas celšanu augsta līmeņa laboratorijās, nodrošināt ātru un pilnvērtīgu informācijas apmaiņu problemātisku jautājumu risināšanā, regulāri piedalīties starptautiskās prasmes pārbaudēs, kā arī iegūt akreditētu ekspertīžu iestāžu atbalstu un palīdzību starptautisko kvalitātes sistēmas standartu uzturēšanā ekspertīžu iestādē.

2.2.5. Dalība Baltijas valstu tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijā

Baltijas valstu tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijas (turpmāk - BVTEIA) mērķis ir veicināt Latvijas, Lietuvas un Igaunijas tiesu ekspertīžu iestāžu sadarbību. Pārskata gadā BVTEIA ietvaros birojs Rīgā organizēja Otro Baltijas valstu ekspertu sanāksmi par bioloģisko un ķīmisko objektu izpēti. Uz sanāksmi pulcējās eksperti no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas tiesu ekspertīžu laboratorijām. Sanāksmes mērķis bija pieredzes apmaiņa krāsu, polimēru, šķiedru, stikla, metāla, šāvienu pēdu un viegli uzliesmojošo vielu izpētes jomās.

2.2.6. Starptautiskā sadarbība CEPOL ietvaros

Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku apmācības aģentūras (fCEPOL) apmaiņas programmas ietvaros biroja ekspertiem ir iespēja apmeklēt citu valstu tiesu ekspertīžu iestādes, kā arī uzņemt birojā ekspertus no citu valstu tiesu ekspertīžu iestādēm. Šīs programmas ietvaros pārskata periodā biroja eksperti stažējās Kipras Valsts galvenajā laboratorijā, Norvēģijas Nacionālajā kriminālizmeklēšanas dienestā, Ungārijas Tiesu ekspertīžu institūtā un Vācijas Kriminālizmeklēšanas dienestā, kā arī tika nodrošināta šo iestāžu ekspertu stažēšanās birojā.

Pārskata periodā biroja eksperti aktīvi izmantoja CEPOL piedāvātās mācību iespējas, piedaloties klātienē mācībās Budapeštā, Ungārijā, tiešsaistesursos, kā arī e-semināros, kas tiek nodrošināti CEPOL *e-Net* platformā. Tika iegūtas zināšanas par kibernetizēto izmeklēšanu, IT ierīču, datubāzu un failu sistēmu izpēti, kā arī par dokumentu viltojumu atkāšanu.

2.2.7. Dalība starptautiskos projektos

2018. gadā birojs uzsāka Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroja (OLAF) *Hercule III* programmas līdzfinansēta projekta “VTEB kapacitātes celšana dokumentu izpētes jomā” īstenošanu. Projekta mērķis ir biroja tehniskās kapacitātes stiprināšana dokumentu ekspertīžu jomā, lai nodrošinātu augstas kvalitātes pierādījumus ekonomisko un finanšu noziegumu izmeklēšanā. Projekta ietvaros iegādātās iekārtas - Ramana spektrometrs un augstas veiktspējas Ramana spektrometra un augstas veiktspējas šķidrumu hromatogrāfa pielietojumu dokumentu izpētē.

Pārskata gadā birojs kā partnerorganizācija turpināja darbu vairākos Eiropas Savienības līdzfinansētos projektos:

- Eiropas sadarbības programmas zinātnes un tehnoloģiju jomā (COST) projektā "Pierādījumu multimodāla attēlveidošana kā tiesu ekspertīzes instruments". Projekta mērķis ir veicināt inovatīvus, multi-informatīvus, operatīvi izvietojamus un komerciāli izmantojamus attēlveidošanas risinājumus un tehnoloģijas lietisko pierādījumu analizēšanai ekspertīzē, apvienojot zinātnieku, galalietotāju un ražotāju zināšanas un iespējas. Lietisko pierādījumu neizmainīta stāvokļa fiksācijai ir būtiska loma ne tikai ekspertīzē, bet arī visos kriminālprocesa posmos, lai nodrošinātu pierādījuma caurskatāmu virzību.

- ENFSI 2014. gada monopolprojekta "Eiropas mēroga datubāzu izveide tiesu ekspertīzes jomā" N5 aktivitātē; Aktivitātes mērķis ir izstrādāt pirmo vienoto platformu dokumentu tehniskajā izpētē izmantoto datubāzu apvienošanai.

- Tiesu administrācijas īstenotā projektā “Justīcija attīstībai” (*Justice for Growth*), kas vērsts uz Latvijas komercdarbības vides uzlabošanu, nodrošinot vērienīgus kvalifikācijas pilnveides pasākumus ne tikai tiesu sistēmā strādājošajiem, bet arī tiesībsargājošo un izmeklēšanas iestāžu darbiniekiem. Projekta sadarbības partneri ir Augstākā tiesa, Iekšlietu ministrija, Prokuratūra un birojs. Projekta ietvaros Rīgā tika organizēta konference procesa virzītājiem “Eksperta atzinuma loma tiesvedībā”, viens eksperts piedalījās pieredzes apmaiņas vizītē Lisabonā, divi darbinieki piedalījās starptautiskā personālvadības konferencē Barselonā,

biroja darbinieki pilnveidoja angļu valodas zināšanas un apmeklēja ekspertu kvalifikācijas celšanas mācības. Biroja vadītāja šī projekta ietvaros Parīzē Tieslietu ministrijas delegācijas sastāvā tikās ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (turpmāk - OECD) pārstāvjiem, lai pārrunātu OECD rekomendāciju ieviešanu Latvijas tieslietu sistēmas novērtējuma ietvaros.

- ENFSI 2016.gada monopolprogrammas projekta “Ceļā uz vienotu Eiropas tiesu ekspertīžu telpu” trīs aktivitāšu īstenošanā:

- G1 “Tiesu ekspertīžu laboratoriju salīdzinošā novērtēšana stratēģiskās plānošanas mērķiem”;
- G5 “Tiesu ekspertu apmācības pamatprincipu izstrāde matu un šķiedru izpētes jomā”;
- G9 “Labas prakses rokasgrāmatas izstrāde augsnes pēdu izpētes jomā”; aktivitātes ietvaros birojs organizēja projekta sanāksmi Rīgā.

2.2.8. Darbības plānošanas dokumentu izstrāde

Pārskata periodā izstrādāta un apstiprināta biroja darbības stratēģija 2019.-2020.gadam, kurā noteikta iestādes vīzija, misija un vērtības.

- Vīzija: Valsts tiesu ekspertīžu birojs ir tiesu ekspertīžu iestāde, kas rūpējas, lai jaunākie zinātnes atklājumi un tehnoloģiju sasniegumi kalpo faktu noskaidrošanai likuma varas un taisnas tiesas interesēs.
- Misija: Valsts tiesu ekspertīžu birojs nodrošina faktu noskaidrošanu objektīvas, tiesiskas un zinātniski pamatotas tiesu ekspertīzes veidā likuma varas un taisnas tiesas interesēs. Biroja eksperti ir objektīvi, neatkarīgi, neietekmējami un vienmēr tiecas noskaidrot patiesību.
- Vērtības: objektivitāte, tiesiskums, zinātniska pamatotība.

Birojs stratēģijā 2019.-2020.gadam izvirza šādas prioritātes:

1. tiesu ekspertīzes kapacitātes paaugstināšana;
2. augsta un starptautiski atzīta tiesu ekspertīzes kvalitātes standarta nodrošināšana;
3. tiesībsargājošo iestāžu un tiesu darbinieku kompetences celšana tiesu ekspertīzes jautājumos.

2.3. Maksas pakalpojumi

Birojs piedāvā maksas pakalpojumus - veic ekspertīzes pēc juridisku un fizisku personu iesniegumiem un tiesu lēmumiem civillietās visos biroja kompetencē esošajos ekspertīžu veidos. Ekspertīzes kriminālprocesā, administratīvajā procesā un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteiktajos gadījumos tiek veiktas piešķirtā budžeta finansējuma ietvaros.

Pārskata periodā maksas pakalpojumi sniegti atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 5. septembra noteikumiem Nr. 530 „Valsts tiesu ekspertīžu biroja maksas pakalpojumu cenrādis”.

Birojam ir izveidota maksas pakalpojumu iesnieguma veidlapa, kas ir pieejama gan biroja mājaslapā, gan kancelejā, un kuru klientam ir iespējams aizpildīt arī iesnieguma iesniegšanas dienā birojā.

Pārskata periodā veiktas 159 maksas ekspertīzes, kas veidoja 8.9 % no kopējā ekspertīžu skaita. Ieņēmumi no maksas ekspertīzēm pārskata periodā 54 051 euro jeb 4,73 % no biroja pamatbudžeta kopējiem ieņēmumiem. 2018. gadā ieņēmumi par maksas

pakalpojumiem pieauguši par 33 507 euro, jo būtiski pieaudzis ir maksas rokraksta (paraksta) un trasoloģisko ekspertīžu skaits.

2.4. Kvalitātes vadības sistēmas uzturēšana un pilnveidošana

Biroja kvalitātes politika ir orientēta uz efektīvas pārvaldības sistēmas uzturēšanu un nepārtrauktu pilnveidošanu birojā atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025 „Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības” prasībām, veicinot nekļūdīgu, precīzu procesu izpildi birojā, tādējādi apmierinot klientu prasības.

2018. gada 20. aprīlī notika biroja uzraudzības vizīte, kuru veica Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs. Vizītes laikā tika vērtēta biroja darbības atbilstība LVS EN ISO/IEC 17025:2005 standartam un biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas prasībām, kā arī ekspertu kompetence reljefo identifikācijas zīmju un informācijas tehnoloģiju izpētes jomās. Izvērtējot novērtēšanas vizītes rezultātus, Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs pieņēma lēmumu saglabāt birojam akreditāciju esošajā akreditācijas sfērā.

2018. gadā biroja eksperti piedalījās 14 starptautiskās prasmes pārbaužu programmās un divās biroja iekšējās prasmes pārbaudēs, kopumā 13 ekspertīžu jomās:

- 8 ENFSI organizētās – rokrakstu, dokumentu tehniskajā izpētē, dzīvnieku matu, botānikas, ugunsgrēku un viegli uzliesmojošo vielu, šķiedru, augsnes un šāviena pēdu izpētē,
- 2 *Collaborative Testing Service Inc.* organizētās – dokumentu tehniskajā un rīku pēdu izpētē;
- 2 *Forensic Testing Services* organizētās – nezināmās vielas un kvēlspuldžu izpētes jomā;
- 2 prasmes pārbaudēs pirkstu pēdu vizualizācijas jomā - *Fingerprint Detection Interlaboratory Test* No.18-1 un COST projekta “Pierādījumu multimodāla attēlveidošana kā tiesu ekspertīzes instruments” ietvaros;
- 2 iekšējās prasmes pārbaudēs transportlīdzekļu sadursmes mehānisma un tahogrāfa datu izpētē.

Biroja vadītāja pārskata gadā turpināja pildīt Tiesu ekspertu padomes priekšsēdētāja amata pienākumus.

Pārskata gadā biroja eksperti turpināja darbu dažādu specialitāšu ekspertu apmācību programmu projektu izstrādē, piedalījās Tiesu ekspertu sertifikācijas komisijas darbā kā komisijas locekļi un kā pieaicinātie eksperti, kā arī recenzēja ekspertu kandidātu mācību ekspertīzes.

2.5. Klientu aptauja

Lai noskaidrotu biroja klientu vajadzības, uzlabotu sadarbību ar klientiem un pilnveidotu biroja darba kvalitāti, birojs kopš 2006. gada izplata klientu aptaujas anketas un analizē klientu sniegto informāciju.

2018. gadā saņemtas 76 klientu aptaujas anketas no Valsts policijas un Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu un muitas policijas pārvaldes darbiniekiem. Kopumā klientu novērtējums biroja darbam ir pozitīvs. Salīdzinot ar iepriekšējos gados veikto aptauju rezultātiem, paaugstinājies eksperta atzinumu kvalitātes vērtējums. 2018. gadā atzinumus par kvalitatīviem un objektīviem atzinuši 97% respondentu, 2017. gadā – 94%, bet 2016. gadā - 86%. Klientu apmierinātība ar ekspertīžu izpildes termiņiem saglabājusies līdzīga kā iepriekšējos gados (82% 2018. gadā, 81% 2017. gadā un 89% 2016. gadā). Pēdējos 5 gados no biroja organizēto apmācību dalībniekiem saņemtas tikai pozitīvas atsauksmes par apmācību kvalitāti, saņemti ieteikumi par apmācībām konkrētās ekspertīžu jomās. Pārskata periodā visvairāk pieprasīta ir apmācība par jaunākajām ekspertīžu iespējām, trasoloģiskajām un autotehniskajām ekspertīzēm. Nemainīgi pozitīvas atsauksmes saņemtas par biroja

darbinieku attieksmi pret klientiem un atsaucību, darbinieku profesionalitāti un kompetenci, biroja telpām un mājas lapā pieejamo informāciju. Būtiski aizrādījumi no klientiem 2018.gadā nav saņemti. Pieaugusi klientu vēlme saņemt eksperta atzinumus ar ierakstītu pasta sūtījumu vai kurjerpastu (80% 2018. gadā, 71% 2017. gadā un 75% 2016. gadā).

Klientu izteiktos ierosinājumus un piezīmes birojs ņem vērā, novērtējot biroja darba efektivitāti un plānojot darbības uzlabojumus.

3. Personāls

Viens no būtiskiem biroja uzdevumiem ir ilgtermiņā piesaistīt profesionālus, zinošus un kompetentus speciālistus, nodrošinot sekmīgu birojam uzticēto funkciju izpildi.

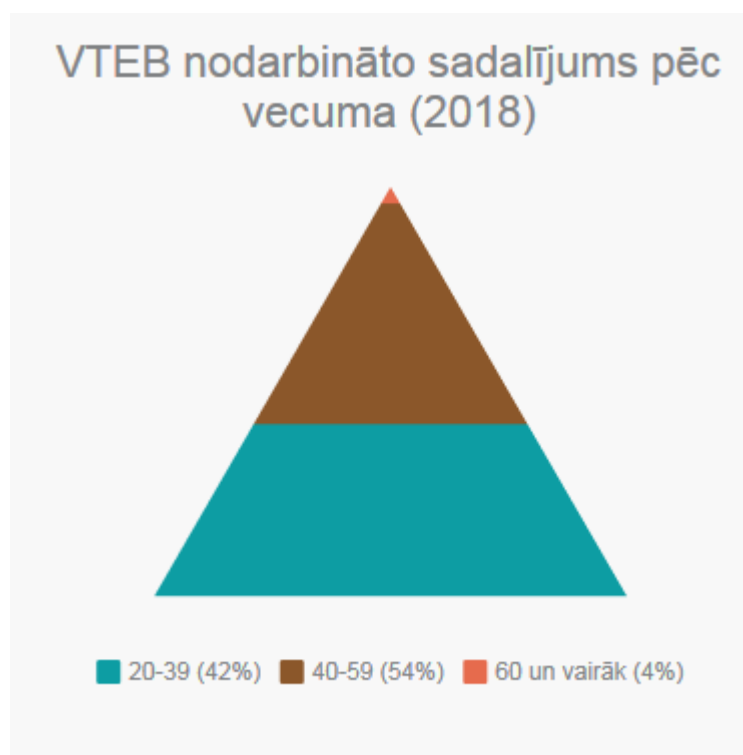
Biroja personāla politikas mērķis ir nodrošināt visus personāla vadības procesus, tostarp - personāla atlasī, apmācību, novērtēšanu, karjeras attīstību. Personāla politika tiek īstenota atbilstoši biroja akreditācijas kritērijiem.

Pārskata gadā birojā bija 54 amata vietas, faktiski nodarbināto skaits – 48, no kuriem pēc nodarbinātības statusa - 38 ierēdņi un 10 darbinieki.

Pārskata gadā no birojā nodarbinātajiem 65 % bija sievietes un 35 % vīrieši.

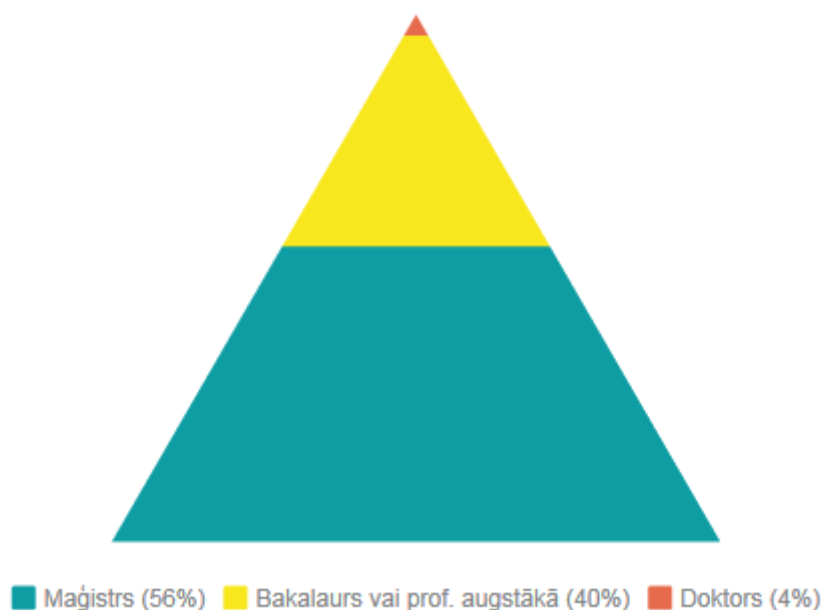
Nodarbināto vidējais vecums pārskata periodā (skat. 4. attēlu) bija 42 gadi, 42 % no visiem nodarbinātajiem birojā bija vecumā no 20 līdz 39 gadiem, 54 % no visiem nodarbinātajiem bija vecumā no 40 līdz 59 gadiem, 4 % - 60 gadi un vairāk.

4.attēls

96 % birojā nodarbināto (skat. 5. attēlu) ir augstākā izglītība.: otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai bakalaura grāds ir 40 % nodarbināto, maģistra grāds - 56% nodarbināto, savukārt doktora grāds – 4 % nodarbināto.

VTEB nodarbināto sadalījums pēc izglītības (2018)

Viens biroja darbinieks 2018. gadā turpināja mācības maģistrantūrā un viens ieguva maģistra grādu.

Lai nodrošinātu efektīvu izvirzīto uzdevumu veikšanu un mērķu sasniegšanu, birojs regulāri sekmē nodarbināto profesionālo zināšanu pilnveidošanu. Birojs organizē apmācības, izmantojot kā iekšējos, tā ārējos resursus, atbalstot dalību vietēja un starptautiska līmeņa mācībās, pieredzes apmaiņas pasākumos un ekspertu darba grupās.

2018. gadā septiņi biroja darbinieki tika apmācīti astoņās dažādās ekspertu specialitātēs. Viens eksperts ieguvis papildus divus sertifikātus eksperta specialitātē. Divi apmācības pārtrauca, un gada nogalē mācības turpina četri eksperti. Darbinieki paaugstināja kvalifikāciju 44 stažēšanās vizītēs, konferencēs, semināros ārvalstīs, kā arī 22 mācību pasākumos Latvijā, piedaloties dažādu organizāciju rīkotos semināros unursos.

4. Komunikācija ar sabiedrību

Pārskata gadā informācija biroja interneta mājaslapā www.vteb.gov.lv regulāri aktualizēta gan latviešu, gan angļu valodā. Mājaslapas aktualitāšu sadaļā publicētas 76 relīzes par biroja aktualitātēm un organizētajiem pasākumiem, 69 no tām latviešu un 7 angļu valodā.

Preses relīzes par svarīgākajiem notikumiem un norisēm birojā publicētas arī Tieslietu ministrijas mājaslapā www.tm.gov.lv, Latvijas Vēstneša portālā www.lv.lv un žurnāla „Jurista vārds” portālā www.juristavards.lv

Informācija par biroju, tā sniegtajiem pakalpojumiem un maksas pakalpojumu izcenojumiem pieejama arī vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.latvija.lv.

Lai veicinātu biroja atpazīstamību sabiedrībā un interesi par ekspertīzi birojs 1.-5.klašu skolēniem no zinātkāres centra Zino CSI vasaras nometnes ļāva iejusties ekspertu lomā. Birojā mācību vizīšu ietvaros viesojās Latvijas Universitātes, Rīgas Tehniskās universitātes, Rīgas Stradiņa universitātes, Juridiskās koledžas, Valsts policijas koledžas studenti un Valmieras Valsts ģimnāzijas Jauno juristu skolas dalībnieki.

5. Plānotie pasākumi

2019. gadā birojs:

1. nodrošinās biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas efektivitāti, uzturot biroja akreditāciju un biroja kompetences atzīšanu akreditācijas sfērā ietvertajās ekspertīžu jomās,
2. pilnveidos biroja pārvaldības sistēmas atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025:2018 prasībām;
3. nodrošinās kvalitatīvu, savlaicīgu ekspertīzi un atbilstošu ekspertu kompetenci:
 - 3.1 paplašinot ekspertu kompetenci, ekspertiem iegūstot sertifikātus papildu specialitātēs;
 - 3.2 ekspertiem atkārtoti iegūstot sertifikātus (resertificējoties);
 - 3.3 piedalīsies ENFSI un citās ekspertu prasmes pārbaudēs;
4. piedalīsies ENFSI ekspertu darba grupās, kas saistītas ar biroja kompetencē esošajām ekspertīžu specialitātēm;
5. organizēs divus Baltijas valstu dokumentu ekspertu seminārus Eiropas Savienības *Hercule III* programmas līdzfinansēta projekta "VTEB kapacitātes stiprināšana dokumentu izpētes jomā" ietvaros;
6. organizēs Baltijas ekspertu pieredzes apmaiņas semināru Rīgā par bioloģisko un ķīmisko objektu izpēti;
7. organizēs Baltijas valstu ekspertu sanākumi autotehnisko ekspertīžu jomā;
8. izstrādās ekspertīzes metodes darbam ar Ramana spektrometru un augstas veiktspējas šķidruma hromatogrāfu, kā arī mobilo ierīču izpētei;
9. organizēs seminārus un praktiskās nodarbības izmeklēšanas, prokuratūras un tiesu darbiniekiem.